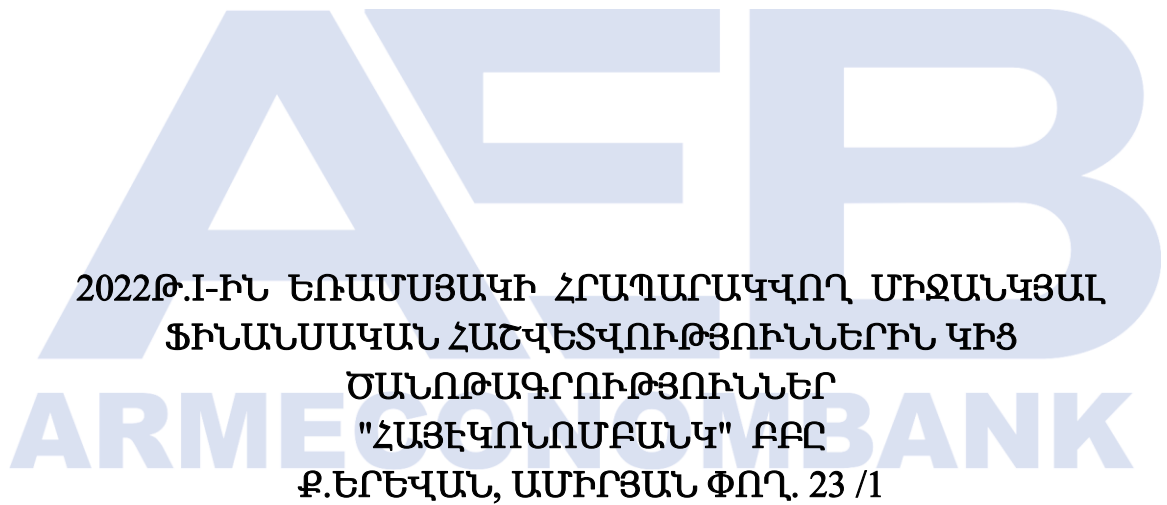

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.03.2022թ. դրությամբ կազմում է 26,652,068 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,950,295 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	31.89%
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.47%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.31%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրակացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի

պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական

արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց

շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները

վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,
- արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված զեղչերը,
- վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ

կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը զեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՅՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՅՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ սոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ" ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրու յք (%)
--	------------------------------------

Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՄ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,

- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՏՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում

վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պայմանագրեր, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՄ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Մարտ 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	55,075,021	63,262,827
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	11,608,764	9,511,490
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	5,764,204	7,826,751
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		5,053
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	2,033,192	801,483
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	236,066,846	221,502,527
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	14,977,413	4,338,411
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	26,654,670	37,667,527
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		989,911	1,020,543
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,670,585	10,749,930
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	669,876	693,384
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,867,290	1,968,567
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,014,895	1,030,202
	Ընդամենը ակտիվներ		367,393,110	360,379,138
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	52,973,676	53,677,688
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	68,870,852	55,584,125
2.3	Հետգնման պայմանագրեր	22.2	24,810,014	21,933,323
2.4	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	139,745,265	135,948,859
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	3,697,011	3,605,469
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		608,559	429,349
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	5,058,825	6,107,897
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	83,387	21,815
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	521,430	532,196
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	93,621	239,839
2.12	Պահուստներ	30	81,136	99,199
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,428,709	1,572,752
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,669,775	2,671,102
	Ընդամենը պարտավորություններ		322,649,266	317,000,565
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,652,068	26,107,555
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		745,223	289,718
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,481,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(853,684)	(361,149)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,182,220	3,206,585
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		11,537,017	10,654,864
	Ընդամենը կապիտալ		44,743,844	43,378,573
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		367,393,110	360,379,138

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտ 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	7,425,389	6,542,721
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(4,418,586)	(3,539,319)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,006,804	3,003,402
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	852,853	682,590
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(338,531)	(228,491)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		514,321	454,099
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	608,709	309,346
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	162,354	151,922
Գործառնական եկամուտներ		4,292,188	3,918,769
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(152,712)	(1,640,213)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,975,521)	(1,747,735)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(771,367)	(785,700)
Գործառնական շահույթ		1,392,588	(254,879)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		1,392,588	(254,879)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(314,940)	37,668
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,077,648	(217,210)

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Մարտ 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(610,318)	646,711
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		7,925	25,652
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		109,857	(116,408)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(492,536)	555,955
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		585,112	338,745

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ.Ապրիլ 14

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Ըմիսին եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական անտնօններ	Ոչ բնթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղյալ շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ	
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը								
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14	
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)										
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2020 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	-	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	-	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	151,893	151,893	109,538	-	-	-	-	-	261,431	261,431
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	151,893	151,893	109,538	-	-	-	-	-	261,431	261,431
Չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և չթրանսառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախերի)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	555,954	-	(217,210)	338,744	-	338,744
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	(24,365)	24,365	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	(24,365)	24,365	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2021(ստուգված)	26,107,556	26,107,556	289,718	3,275,000	492,023	3,295,450	8,516,186	41,975,933	41,975,933	

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)										
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2022(ստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	(361,149)	3,206,585	10,654,864	43,378,573	43,378,573	
Վերահաշվարկված մնացորդը	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	-	361,149	3,206,585	10,654,864	43,378,573	43,378,573
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	544,513	544,513	455,506	-	-	-	-	-	1,000,019	1,000,019
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	544,513	544,513	455,506	-	-	-	-	-	1,000,019	1,000,019
Չտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(492,536)	-	1,077,648	585,112	-	585,112
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(219,861)	(219,861)	(219,861)	(219,861)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	(24,367)	24,367	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	(24,367)	24,367	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022 (ստուգված)	26,652,068	26,652,068	745,224	3,481,000	(853,685)	3,182,218	11,537,018	44,743,843	44,743,843	

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 Մարտ 2022թ.
 "ՆԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		1,077,648	(217,210)
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		314,940	(37,668)
Տնկույթների ակտիվների արժեզրկումից վնաս		152,712	1,640,213
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		451,703	395,084
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(33,193)	(46,368)
Արտարժույթի փոխարկումից գուտ օգուտ		10,934	330,900
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		60,718	(309,275)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(23,335)	(39,025)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		2,012,127	1,716,650
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		(2,193,807)	1,710,103
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		2,065,138	2,618,353
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(14,249,838)	(7,475,681)
Այլ ակտիվներ		14,412	1,193,424
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(704,012)	2,139,688
Հետգնման պայմանագրեր		(11,558,304)	(3,949,373)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		3,469,202	4,895,363
Այլ պարտավորություններ		(1,017,946)	(648,507)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		(22,163,028)	2,200,020
Վճարված շահութահարկ		(172,091)	(182,167)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ		(22,335,119)	2,017,854
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		381,346	87,913
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(1,223,740)	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(169,231)	(107,299)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		64,492	54,476
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(10,078)	(24,116)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գուտ դրամական միջոցներ		(957,211)	10,974
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		2,876,691	668,138
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		12,758,786	5,293,339
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		(1,084,590)	314,259
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար			(261,430)
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(202,550)	(182,106)
Բաժնետոմսերի թողարկում		1,000,018	261,430
Վճարված շահաբաժիններ		(227,484)	(225,951)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ		15,120,871	5,867,679
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(16,347)	239,850
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		(8,187,806)	8,136,356
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	63,262,827	42,583,657
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	55,075,021	50,720,013

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Մտերագրություն 3. "Ձուտ տոկոսային և նմանաիպ եկամուտներ"

Տվյալային և նմանաիպ եկամուտներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Տնկության եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վաճառելիքի	179,425	190,661
Տնկության եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և լիզինգային թուղթերից	6,189,700	5,367,999
Տնկության եկամուտ պարտքային առձեռքերից	869,093	845,905
Տնկության եկամուտ "Ռեալ" ամսանագրերից	166,743	117,397
Այլ տոկոսային եկամուտ	20,428	20,759
Շեղումներ	7,425,389	6,542,721
Տնկության և նմանաիպ ծախսեր		
Տնկության ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ծանվետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	2,394,844	1,756,280
Տնկության ծախսեր հաճախորդներին տրված վարկերից և լիզինգային թուղթերից	1,414,421	1,150,230
Տնկության ծախսեր "Ռեալ" ամսանագրերի դիմաց	414,384	462,310
Տնկության ծախսեր ստորադաս սոցիալական օգնությունների դիմաց	69,723	23,250
Տնկության ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային առձեռքերի դիմաց	87,678	107,070
Տնկության ծախսեր վաճառական ամսանագրերի գծով	37,304	40,107
Այլ տոկոսային ծախսեր	232	72
Շեղումներ	4,418,586	3,539,319
Ձուտ տոկոսային և նմանաիպ եկամուտ	3,006,803	3,003,402

Մտերագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Ղրամառևտրի գործառնություններից	90,888	46,857
Հաշվառևտրի ծախսերից	635,204	536,425
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավաստման և կառավարման գործառնություններից	39,337	32,803
Արտաժողով և առձեռքերով գործառնություններից	1,460	798
Վճարային քարտերի պատասխանումից	39,524	36,332
Այլ կոմիսիոն վճարներ	46,440	29,375
Շեղումներ	852,863	682,590
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		
Թրջակապահի և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	4,553	3,761
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	210,866	148,145
Երաշխիքների, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավաստման և կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	13,454	16,343
Արտաժողով և առձեռքերով գործառնություններից	54,108	16,252
Այլ կոմիսիոն վճարներ	55,550	43,990
Շեղումներ	338,531	228,491
Մտածած զուտ եկամուտ և այլ վճարներ	514,322	454,099

Մտերագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից	37,711	16,182
ապրտքային առձեռքերից		
-անանգալներ	37,711	16,182
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(60,718)	309,275
Շեղումներ	(23,007)	325,457
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	33,829	54,457
ապրտքային առձեռքերից	33,829	54,457
անանգալներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	(14,364)	(8,309)
Շեղումներ	19,465	46,148
Մտածած զուտ եկամուտ և այլ վճարներ		
Արտաժողովի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	623,187	268,640
Արտաժողովի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(10,934)	(330,899)
Շեղումներ	612,253	(62,259)
Ձուտ եկամուտ անտեսանի գործառնություններից	608,711	309,346

Օտոթագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Եկամուտներ ստացված տուժենից և տուգանքներից	70,253	91,813
Հիմնական միջոցների և ոչ կորթական ակտիվների օտարումից ստացված	33,193	48,368
Այլ եկամուտներ*	58,905	13,741
Շեղանեղ	162,351	151,922

Այլ եկամուտներ տողում արտացոլված են թաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարարևույթ ծախսերից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Օտոթագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Օտոթագրություն 13)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	32,803	19,822
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	9,009	3,118
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	41,812	22,940
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների եկամտամբ պահանջների գնով (Օտոթագրություն 14)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	289,669	255,309
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(136,949)	(91,070)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	152,720	164,239
Հաճախորդների տրված վարկերի, փոխառությունների գնով (Օտոթագրություն 16)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	3,210,100	2,185,387
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	321,813	1,491,144
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	348,091	44,769
Պահուստի օգտագործում	(119,362)	(294,498)
Վերջնական մնացորդ	3,760,642	3,426,782
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	228,409	161,973
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	9,664	55,072
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	238,073	217,045
Այլ ակտիվների գնով (Օտոթագրություն 21)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	8,648	12,925
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(32,101)	2,660
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	31,867	
Պահուստի օգտագործում	(16)	
Վերջնական մնացորդ	8,398	15,585
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գնով	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	278,193	53,143
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(663)	152,155
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	277,530	205,298
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գնով(Օտոթագրություն 30)	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Այգրանական մնացորդ	99,198	35,218
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(18,061)	27,133
Պահուստի օգտագործում		
Վերջնական մնացորդ	81,137	62,351
Շեղանեղ գուտ մասհանումներ պահուստներին	152,712	1,640,212

Մանրագրություն 8. "Շնրհանուր վարչական ծախսեր"

Շնրհանուր վարչական ծախսեր	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Միասնական հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,319,810	1,230,753
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	15	
Գործուժման ծախսեր	6,075	
Վարձակալության գծով ծախսեր		2,703
Ապահովագրության ծախսեր	36,793	37,402
Բանկի արքայապետությունների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	154,825	90,200
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	179,518	195,711
Առօրյա աշխատանքի և խորհրդարանական ծառայությունների գծով ծախսեր	669	13,427
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	30,430	27,378
Տրանսպորտային ծախսեր	47,291	34,176
Միասնական հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	91,885	78,939
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	96,480	30,087
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		2,251
Այլ վարչական ծախսեր	11,930	4,708
Ընդամենը	1,975,521	1,747,735

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	830	851
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ	487	445

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Վճարված տուգանքներ և տույժեր		
Ինկասպայի համար կատարված վճարումներ	86,250	86,250
Ֆոլյոյաների և ներկատուգանքային ծախսեր	35,927	144,424
Հիմնական միջոցների և ոչ կյոթական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	422,165	395,083
Ամանունների եռաշամսական հիմնարկային հատկատումներ	58,927	48,510
Այլ ծախսեր	168,098	111,433
Ընդամենը	771,367	785,700

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված

Մանրագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գույտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Մանրագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ	
	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Ամբասիլ հարկի գծով ծախս	351,300	217,701
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(36,360)	(255,369)
Ընդամենը	314,940	(37,668)

	01/01/2022-31/03/2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2021-31/03/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	1,392,588		(254,879)	
Շահութահարկ դրույթաչափով	250,666	18%	45,878	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	64,027	0.05	(49,485)	0.19
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	1,968	0.00	59,563	(0.23)
Այլ արտոնություններ	(1,721)	(0.00)	(1,868)	0.01
Շահութահարկի գծով ծախս	314,940	0.23	(37,668)	0.15

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Հազ. դրամ			
	Մնացորդը ետևորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	473,046	19,640	109,857	602,543
Հաշվեքրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	217,341	25,005		242,346
Օգտագործման իրավունքի ձեռք ապահովումներ	47,482	6,051		53,533
Լեդրդրումային արժեթղթեր	168,304	(145)	109,857	278,016
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	36,047	(29,922)		6,125
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,872	(2,188)		1,684
Հաճանորդներին տրված մարկերի և փոխապատվությունների գծով	-	20,839		20,839
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(712,884)	16,720	-	(696,164)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխապատվությունների գծով	(11,830)	11,830		-
Հիմնական միջոցներ	(694,228)	6,308		(687,920)
Պայմանական պարտավորություններ	(6,826)	(1,418)		(8,244)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(239,838)	36,360	109,857	(93,621)

Մանրագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

	Հազ. դրամ	
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/01/2022-31/03/2022	01/01/2021-31/03/2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	1,077,648	(217,210)
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	219,861	219,861
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	857,787	(437,071)
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,950,295	1,883,333
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.44	(0.23)

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	13,593,771	14,481,483
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,277,589	47,685,081
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	17,695	29,322
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	3,226,944	1,099,744
Հաշվեգրված տոկոսներ	834	
Պահուստներ/IFRS/	(41,812)	(32,803)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	55,075,021	63,262,827

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Շրջանիկ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	294,000	1,042,500
Պահուստներ/IFRS/	(3,360)	(11,916)
Շրջաններ	290,640	1,030,584
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	86	77,662
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	2,465,299	135,618
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Շրջաններ	2,465,385	213,280
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(34,180)	(3,379)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,721,845	1,240,485
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	7,872,893	7,088,662
Այլ	593,421	849,558
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	420,402	471,568
Հաշվեգրված տոկոսներ	35,222	26,747
Շրջաններ	8,921,938	8,436,535
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(35,019)	(165,529)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,886,919	8,271,006
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,608,764	9,511,491

**31.12.2021թ. և 31.03.2022թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (համապատասխանաբար 79.637 և 80.594 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

	31/03/2022	31/12/2021
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	5,844,365	7,935,596
Պահուստներ	(80,161)	(108,845)
Շրջաններ	5,764,204	7,826,751

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ		5,053
Շրջաններ	-	5,053

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/03/2022	31/12/2021
Վարկեր, այդ թվում՝	213,637,560	198,942,941
Հիմնադրամային	31,146,662	29,154,728
Վարկային քարտեր	24,991,010	24,664,422
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	239,827,488	224,712,627
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,760,642)	(3,210,100)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,066,846	221,502,527

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/03/2022	31/12/2021
Պետական ձեռնարկություններ	109,993	13,895
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	118,386,882	108,906,820
խոշոր ձեռնարկություններ	66,311,301	61,064,990
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	52,075,581	47,841,830
այդ թվում բիզնես քարտեր	62,493	63,687
Տիպիկական անձինք, այդ թվում՝	99,466,663	95,723,093
սպառողական վարկեր	29,952,103	29,761,854
հիփոթեքային վարկեր	31,146,662	29,154,728
վարկային քարտեր	24,927,947	24,600,709
Անհատ ձեռնարկատերեր	20,665,032	18,963,555
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	1,105,264
Ընդամենը վարկեր	239,827,488	224,712,627
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,760,642)	(3,210,100)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,066,846	221,502,527

Հագ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տեսակարար դասերի (սեզոնային)	31/03/2022	31/12/2021
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	66,421,294	61,078,885
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	72,863,998	78,449,504
գյուղատնտեսական ոլորտ	19,674,572	29,350,740
տնային տնտեսություններ	99,343,278	84,078,974
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	1,105,264
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	239,827,488	224,712,627
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,760,642)	(3,210,100)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,066,846	221,502,527

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հագ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	31/03/2022	31/12/2021
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	77,406,975	68,994,622
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	3,880,888	8,182,114
Ընդամենը	81,287,863	77,176,736
Վարկային ներդրումներ	238,033,826	224,712,627
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	34.15%	34.34%
Ընդհանուր նորմատիվային նախատեսում	47,146,494	45,625,212
Տոկոսային հարաբերակցություն նախատեսում	172.42%	169.15%
Ընդամենը	81,287,863	77,176,736

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/03/2022	քանակ
ADB/MSME	7,667,495	119
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	339,644	5
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	58,512	1
ADB/WESSD/Ասիական Ջարգացման Բանկ	2,252,119	153
FMO/MSME/Green/	1,283,552	37
DEG/SME/ԴԵԳ	1,062,341	50
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,563,062	143
EBRD/TFP/IBA	14,820	1
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էլ	35,856	3
FMO/MSME/Retail/	3,254,259	119
GAF/ KfW /AGRO	1,139,133	96
GAF/KfW/SME	11,039,121	1,072
GAF/GOV/SME	1,981	1
GAF/KfW/SME/ENERGY	737,656	27
GAF/KfW/ENERGY	572,793	205
Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	3,287,376	102
EIB/APEX	6,256,024	112
SICAV-SIF/ME1	3,825	5
BS/SME3	5,076,468	142
EBRD/SMEC/Green	34,314	1
GLS AI MFF/ME	1,146	4
COVID 14	1,104	2
COVID 19/1/1	5,263	1
COVID 19/1/2	133,323	7
COVID 19/1/3	956,121	99
COVID 19/2/1	26,383	28
COVID 19/2/2	3,782,983	67
COVID 19/3	91,125	20
Proparco/SME/Green	119,841	7
Ընդամենը	50,677,799	2,629

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2021	քանակ
ADB/MSME	3,097,746	98
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգացման Բանկ	94,915	6
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգացման Բանկ	80,641	1
ADB/WESSD/Ասիական Չարգացման Բանկ	2,221,767	154
FMO/MSME/Green/	1,431,254	40
DEG/SME/ԴԵԳ	1,106,755	51
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ	1,788,090	158
EBRD/TFP/IBA	23,200	1
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	38,084	3
FMO/MSME/Retail/	3,661,947	129
GAFF/ KfW /AGRO	702,808	72
GAFF/KfW/SME	9,337,514	992
GAFF/GOV/SME	2,318	1
GAFF/KfW/ENERGY	509,934	195
EIB/APEX	5,495,615	104
SICAV-SIF/ME1	6,189	5
BS/SME3	5,368,090	149
GLII/ME	20,349	6
GAFF/KfW/ConsumerENERGY	1,218,586	2,097
COVID 14	2,619	2
COVID 19/1/1	10,525	1
COVID 19/1/2	245,838	7
COVID 19/1/3	1,742,562	103
COVID 19/2/1	30,731	29
COVID 19/2/2	4,266,593	70
COVID 19/3	113,546	21
Ընդամենը	46,486,031	4,630

Հաճախորդներին տրված ամբողջացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստունների գծով պահուստները)	31/03/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	24,782,290	14.78	24,025,711	14.78
Գյուղատնտեսություն	24,767,281	6.07	22,577,206	6.07
Շինարարություն	20,215,552	7.06	19,599,706	7.06
Տրանսպորտ և կապ	1,050,235	0.31	817,054	0.31
Առևտուր	44,896,259	17.05	39,884,282	17.05
Սպառողական	55,683,376	30.81	55,159,331	30.81
Հիփոթեքային վարկեր	31,275,609	10.18	29,270,247	10.18
Սպասարկման ոլորտ	12,131,460	5.35	11,519,968	5.35
Այլ	25,025,426	8.41	21,859,122	8.41
Ընդամենը	239,827,488	100	224,712,627	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31/03/2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2021	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	234,843,633	99.48	220,373,756	99.49
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	24,295	0.01	23,507	0.01
Բելգիա				
Ֆրանսիա	24,295		23,507	
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների				-
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,198,918	0.51	1,105,264	0.50
Ընդամենը	236,066,846	100	221,502,527	100

Մանրագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/03/2022

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դատակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքի վրա և մինչև 30 օր ժամկետանոց/		Փուլ 2 /31-90 օր ժամկետանոց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանոց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	117,065,613	769,579	1,648,627	180,831	296,033	133,951
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիներին տրված վարկեր	115,339,018	758,566	2,297,549	625,006	3,180,648	1,292,710
Ընդամենը	232,404,631	1,528,145	3,946,176	805,837	3,476,681	1,426,661

31/12/2021

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքի վրա պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեյի մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքի վրա և մինչև 30 օր ժամկետանոց/		Փուլ 2 /31-90 օր ժամկետանոց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանոց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքի վրա պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	108,525,161	270,038	595,913	112,101	273,368	199,194
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցիներին տրված վարկեր	113,844,860	2,061,041	803,166	230,242	670,159	337,483
Ընդամենը	222,370,021	2,331,079	1,399,079	342,343	943,527	536,677

Տանօթագրություն 16. "Հաճախորդների տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/03/2022

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Ցուց վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման ցուցանիշ
Մտատրույթակ				
նվ. ժամկետանոց	54,950,408	1,877,163	53,073,245	3.42%
ժամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	237,764	18,275	219,489	7.69%
- 31-իս 60 օր	128,474	26,981	101,493	21.00%
- 61-իս 90 օր	78,887	14,260	64,627	18.08%
- 91-իս 180 օր	109,343	26,791	82,552	24.50%
- 180 օրից ավել	178495	39,575	138,920	22.17%
Ընդամենը	55,683,371	2,003,045	53,680,326	3.60%
Առևտուր				
նվ. ժամկետանոց	44,829,975	194,481	44,635,494	0.43%
ժամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	1,521	6	1,515	0.39%
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր	63,179	17428	45,751	27.59%
- 91-իս 180 օր	1,074	460	614	
- 180 օրից ավել	509	218	291	
Ընդամենը	44,896,258	212,593	44,683,665	0.47%
Արտարույթակ				
նվ. ժամկետանոց	24,780,934	159,445	24,621,489	0.64%
ժամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր	1359	617	742	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	24,782,293	160,062	24,622,231	0.65%
Ենկադրույթակ				
նվ. ժամկետանոց	20,165,371	259,979	19,905,392	1.29%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր	50183	22775	27408	
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	20,215,554	282,754	19,932,800	1.40%
Հնկադրույթակ				
նվ. ժամկետանոց	31,230,888	91,757	31,139,131	0.29%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր	42,642	3584	39,058	
- 61-իս 90 օր	2,084	191	1,893	9.17%
- 91-իս 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	31,275,614	95,532	31,180,082	0.31%
Փոխարժեքային				
նվ. ժամկետանոց	24,739,674	520,987	24,218,687	2.11%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	11642	2414	9228	20.74%
- 31-իս 60 օր	8886	3688	5,198	
- 61-իս 90 օր	3983	1653	2,330	
- 91-իս 180 օր	1753	1374	379	
- 180 օրից ավել	1344	1053	291	
Ընդամենը	24,767,282	531,169	24,236,113	2.14%
Այլ օրհանրակ				
նվ. ժամկետանոց	38,038,599	416,048	37,622,551	1.09%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր	84,551	38373	46,178	
- 61-իս 90 օր	83,966	21066	62,900	
- 91-իս 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	38,207,116	475,487	37,731,629	1.24%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	239,827,488	3,760,642	236,066,846	1.57%

31/12/2021

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Ցուց վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման ցուցանիշ
Մտատրույթակ				
նվ. ժամկետանոց	54,433,337	1,254,023	53,179,314	2.20%
ժամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	164,113	19,140	144,973	11.66%
- 31-իս 60 օր	129,226	39,342	89,884	30.44%
- 61-իս 90 օր	65,857	28,799	67,058	30.04%
- 91-իս 180 օր	203,885	105,787	98,098	51.89%
- 180 օրից ավել	132913	84,308	48,605	63.43%
Ընդամենը	55,159,331	1,531,399	53,627,932	2.78%
Առևտուր				
նվ. ժամկետանոց	39,833,077	147,131	39,685,946	0.37%
ժամկետանոց			0	
- 1-իս 30 օր	1,468	5	1,463	0.34%
- 31-իս 60 օր	909	421	488	
- 61-իս 90 օր	35,331	16335	18,996	46.23%
- 91-իս 180 օր	13,508	9843	3,665	72.87%
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	39,884,293	173,735	39,710,558	0.44%
Արտարույթակ				
նվ. ժամկետանոց	24,025,708	38,697	23,987,011	0.16%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	24,025,708	38,697	23,987,011	0.16%
Ենկադրույթակ				
նվ. ժամկետանոց	19,599,706	135,930	19,463,776	0.69%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Ընդամենը	19,599,706	135,930	19,463,776	0.69%
Հնկադրույթակ				
նվ. ժամկետանոց	29,216,921	991,972	28,224,949	3.40%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	39,190	14738	24,452	
- 31-իս 60 օր			0	#DIV/0!
- 61-իս 90 օր	14131	5314	8,817	37.61%
- 91-իս 180 օր			0	
- 180 օրից ավել			0	
Ընդամենը	29,270,242	1,012,024	28,258,218	3.46%
Փոխարժեքային				
նվ. ժամկետանոց	22,543,627	4,459	22,539,168	0.02%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր	17569	129	17440	0.73%
- 31-իս 60 օր	3124	108	3,016	3.46%
- 61-իս 90 օր	3273	113	3160	3.45%
- 91-իս 180 օր	7938	6658	1280	
	1674	1404	270	
Ընդամենը	22,575,531	11,467	22,564,064	0.05%
Այլ օրհանրակ				
նվ. ժամկետանոց	34,196,142	305,444	33,890,698	0.89%
ժամկետանոց				
- 1-իս 30 օր			0	#DIV/0!
- 31-իս 60 օր			0	
- 61-իս 90 օր			0	
- 91-իս 180 օր			0	#DIV/0!
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Ընդամենը	34,196,142	305,444	33,890,698	0.89%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	224,710,953	3,208,696	221,502,257	1.43%

Օճանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	14,864,517	4,225,515
Ընդամենը	14,864,517	4,225,515

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31/03/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկուհի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		105,755		105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755		105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ		-	-	105,755

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	Հազ. դրամ			
	31/03/2022		31/12/2021	
	ցուցակված	յցուցակված	ցուցակված	յցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկուհի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		7,141		7,141
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		7,141		7,141
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14,864,517	112,896	4,225,515	112,896

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31/03/2022թ.-ի դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Հազ. դրամ
					Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	7,141	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԿ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՈՒԱ ՔՐԵՆԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				112,896	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:
 Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այլ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեքի մասն գծով պահուստի գումարը:

Օճանոթագրություն 17.1 "Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Սեփական գրավադրված արժեթղթեր՝ այլ բովանդակ	Հազ. դրամ	
	31/03/2022	31/12/2021
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,674,305	14,799,561
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	22,230,102	23,133,346
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(249,737)	(265,380)
Ընդամենը	26,654,670	37,667,527

Օճանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	31/03/2022	31/12/2021
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	1,386,801	200,000
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր	607,360	600,147
Կուտակված տոկոսներ	66,824	14,150
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(27,793)	(12,814)
Ընդամենը	2,033,192	801,483

Օճանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կայի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	8,657,363	4,035,780	1,007,932	2,520,409	24,299	3,717,588	19,963,371
Ավելացում	650	46,811	87,885	16,529	17,356	112,978	282,209
Օտարում			(31,300)				(31,300)
Դուրս գրում		(312)				(43,323)	(43,635)
Վերախմբավորում	17,356	24,240			(41,596)		-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	8,675,369	4,106,519	1,064,517	2,536,938	59	3,787,243	20,170,645
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	671,966	2,824,555	372,740	1,626,592	-	1,749,021	7,244,874
Ավելացում	59,776	86,073	25,542	45,533		171,654	388,578
Օտարում			(29,290)				(29,290)
Արժեզրկում			29,538				29,538
դուրսգրում		(207)				(722)	(929)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	731,742	2,910,421	398,530	1,672,125	-	1,919,953	7,632,771
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,943,627	1,196,098	665,987	864,813	59	1,867,290	12,537,874
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,985,397	1,211,225	635,192	893,817	24,299	1,968,567	12,718,497

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	561,478	617,575	206	30,550	1,209,809
Ավելացում		10,078			10,078
Օտարում		4,312			4,312
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	561,478	623,341	206	30,550	1,215,575
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2021	163,959	329,088	99	23,279	516,425
Ավելացում	13,324	19,782	4	477	33,587
Օտարում		(4,312)			(4,312)
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022	177,283	344,558	103	23,756	545,700
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	384,195	278,783	103	6,794	669,875
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	397,519	288,487	107	7,271	693,384

31.03.2022թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31/03/2022	31/12/2021
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	65,966	81,526
Ընդամենը	65,966	81,526
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(903)	(830)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	65,063	80,696
Ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեկնորդական պարտքեր բուջեի գծով	225,822	160,341
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	81	387
Կանխավճարներ մատակարարներին	216,170	206,950
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	35,981	43,915
Այլ ղեկնորդական պարտքեր և կանխավճարներ	48,420	57,659
Ընդամենը	526,474	469,252
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(5,270)	(4,689)
Ընդամենը	521,204	464,563
Պահեստ	208,800	175,493
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	138,836	249,993
Այլ ակտիվներ	83,217	62,586
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,225)	(3,129)
Ընդամենը	428,628	484,943
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,014,895	1,030,202

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	31/03/2022	31/12/2021
ՀՀ բանկերի	9,974	9,814
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից բաց թողնված վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ տունեցող բանկերի	13,115	15,236
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	23,089	25,050
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,858,985	4,801,248
Այլ		1,257
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,421,590	1,362,570
Այլ	27,736	54,486
Հաշվեգրված տոկոսներ	12,570	12,783
Ընդամենը	6,320,881	6,232,344
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	6,473,677	4,451,755
Վարկեր	23,111,793	21,911,985
Ավանդներ	16,274,976	20,287,607
Այլ	34,210	85,966
Հաշվեգրված տոկոսներ	735,050	682,981
Ընդամենը	46,629,706	47,420,294
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	52,973,676	53,677,688

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	31,707,911	29,949,138
Ժամկետային ավանդներ	14,216,289	13,372,968
Այլ	1,628,512	1,289,337
Հաշվարկված տոկոսներ	338,109	314,818
Ընդամենը	47,890,821	44,926,261

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,677,762	2,747,632
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		146
Ընդամենը	1,677,764	2,747,780

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,206,776	1,430,359
Ժամկետային ավանդներ	26,291	1,100
Այլ	19,354	15,074
Հաշվարկված տոկոսներ	311	40
Ընդամենը	1,252,732	1,446,573

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	18,724,704	19,978,527
Ժամկետային ավանդներ	63,847,323	60,452,272
Այլ	874,465	898,085
Հաշվարկված տոկոսներ	1,161,223	1,108,029
Ընդամենը	84,607,715	82,436,913

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/03/2022	31/12/2021
Ընթացիկ հաշիվներ	1,321,059	1,416,568
Ժամկետային ավանդներ	2,892,241	2,872,591
Այլ	58,610	60,673
Հաշվարկված տոկոսներ	44,323	41,500
Ընդամենը	4,316,233	4,391,332
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	139,745,265	135,948,859

31.03.2022թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 9.635.336 հազ. ՀՀ դրամ
 31.03.2022թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից ստեղծված գումար 2.647.616 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 31.03.2022 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառության՝ 3,644,325 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	5,058,825	6,107,897
Ընդամենը	5,058,825	6,107,897

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	31/03/2022	31/12/2021
Աձանցյալ գործիքներ		
Սվովի	83,387	21,815
Ֆորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	83,387	21,815

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31/03/2022	31/12/2021
Շահարաժիններ	462,503	470,126
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	58,927	62,070
Ընդամենը	521,430	532,196

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31/03/2022	31/12/2021
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	32,056	90,761
ԱԱՀ-ի գծով	2,816	2,810
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	104,206	189,702
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,202,779	1,093,951
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	143,849	113,509
Այլ պարտավորություններ	184,070	1,180,369
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,669,776	2,671,102

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 26,652,068 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,950,295 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուրբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	6,468,332	31.89%	
Սուրբիասյան Խաչատուր Ալբերտի	3,138,533	15.47%	
Սուրբիասյան Էդուարդ Ալբերտի	2,091,045	10.31%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունենալու/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.03.2022թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.03.2022թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները
 Հազ. դրամ

	31/03/2022	31/12/2021
Զօգտագործված վարկային գծեր	4,442,167	4,969,004
Տրամադրված երաշխիքներ	9,165,033	9,700,755
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	130,020	209,146
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(81,136)	(99,199)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի բաժնետեր	4,744,032	4,652,834
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	439,197	361,393
Ֆինանսական կազմակերպություն	-	-
Ընդամենը	5,183,229	5,014,227
Տոկոսային եկամուտ	126,695	436,894

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի բաժնետեր	3,500,169	2,764,778
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	713,393	682,664
Ֆինանսական կազմակերպություն	175,844	201,743
Ընդամենը	4,389,406	3,649,185
Տոկոսային ծախս	43,896	90,462
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31/03/2022	31/12/2021
Բանկի խորհրդին	67,200	273,066
Աշխատավարձ	67,200	251,666
Պարգևատրում		21,400
Բանկի գործադիր մարմնին	113,096	448,524
Աշխատավարձ	112,596	411,038
Պարգևատրում	500	37,486
Բանկի ներքին աուդիտին	25,297	105,516
Աշխատավարձ	25,297	97,411
Պարգևատրում		8,105
Ընդամենը	205,593	827,106

1) Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Մթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) Վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) Վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

31/03/2022

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	51,847,242	1,211,647	1,530,187	485,945	55,075,021
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8,806,778		368,313	2,433,673	11,608,764
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	5,764,204				5,764,204
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	236,042,630		24,216		236,066,846
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	14,970,272		7,141		14,977,413
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	26,654,670				26,654,670
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,033,192				2,033,192
Այլ ակտիվներ	91,067				91,067
Ընդամենը ակտիվներ	346,210,498	1,211,647	1,929,857	2,919,618	352,271,620

31/12/2021

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Անտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	62,221,711	142,945	750,654	147,517	63,262,827
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,125,264	135,618	247,594	3,013	9,511,489
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,826,751				7,826,751
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		5,053			5,053
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	221,479,005		23,522		221,502,527
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,667,527				37,667,527
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող արժեթղթեր	4,331,270		7,141		4,338,411
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	801,483				801,483
Այլ ակտիվներ	80,696				80,696
Ընդամենը ակտիվներ	343,534,150	283,616	1,028,911	150,530	344,997,207

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31/03/2022	31/12/2021
Երևան	150,791,774	143,662,508
Կոտայք	22,669,481	18,805,532
Արարատ	13,288,558	12,114,357
Լոռի	7,284,331	7,653,113
Գեղարքունիք	6,737,003	6,447,257
Շիրակ	5,753,430	5,555,027
Արմավիր	7,967,625	7,380,620
Սյունիք	5,338,514	4,950,127
Արագածոտն	7,543,235	7,196,748
Վայոց Ձոր	1,573,541	1,509,537
Տավուշ	1,145,356	1,109,894
Արցախ	5,973,998	5,117,805
Ընդամենը	236,066,846	221,502,527

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.03.2022թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 6.2%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդների տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդի տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.03.2022թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 239.827.488 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 31.03.2022թ-ի դրությամբ կազմել է 7.422.857 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2022թ I-ին եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 21,010,249 հազ. դրամ և 1,894,099 USD՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 825,883,936 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2022թ I-ին եռամսյակում կազմել է 248,016,169 հազ. դրամ, 0 USD և 10,000,000 EUR՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 36,216,281 հազ. դրամ, 874,997 USD և 0 EUR:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են գանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կուլթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Շուկայական ռիսկ վերլուծություն

1) Չուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) Չուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կարավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

ԱԵԲ									
Արտարժույթի ռիսկ									
Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	Համախառն VAR
2021թ. IV եռ.	3,981.65	263.70	170.10	192.95	14.65	6.26	1,036.83	271.20	4,201.12
2022թ. I եռ.	9,306.47	59.11	266.65	183.41	19.80	6.95	1,585.13	337.97	9,831.28
աճ/մվկվում	5,324.82	-204.59	96.55	-9.54	5.15	0.69	548.30	66.76	5,630.16

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.
31/03/2022

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղումներ
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,643,108	26,087,360	6,798,919	2,329,526	216,108	55,075,021
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	1,912,763	4,716,319	4,953,918	25,763		11,608,764
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	5,244,653	519,551				5,764,204
Հաճախորդներից ստացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և սեփականություններ	145,833,078	79,463,542	10,719,762	50,464		236,066,846
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմեղ ֆին. ակտիվներ	14,491,684	485,729				14,977,413
Հետգնման պայմանագրով զրամադրված արժեթղթեր	26,654,670					26,654,670
Անբարձրագույն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,434,712	598,480				2,033,192
Այլ ակտիվներ	61,934	12,851	16,282			91,067
Շեղումներ ակտիվներ	215,277,046	111,883,832	22,488,881	2,405,753	216,108	362,271,620
Պարտավորություններ						
Պատասխանություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	43,170,607	8,475,431	1,279,545	48,093		52,973,676
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	15,945,673	50,205,431	2,719,748			68,870,852
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	24,810,014					24,810,014
Հետգնման պայմանագրեր	17,881,126	-	5,125,880			23,007,006
Պատասխանություններ հաճախորդների նկատմամբ	76,103,152	52,980,934	8,070,385	2,422,327	168,467	139,745,265
Ստորադաս սեփականություն		3,697,011				3,697,011
Շեղումներ հարկի գծով պարտավորություն	608,559					608,559
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,517,836	2,540,989				5,058,825
Վճարմանից ռեզերվներ	521,430					521,430
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	93,621					93,621
Օպտացիոններ հիմնարկի ձևով ակտիվներ	1,428,709					1,428,709
Այլ պարտավորություններ	1,595,227	65,583	8,026	370	568	1,669,775
Շեղումներ պարտավորություններ	184,675,954	117,965,379	17,203,584	2,470,790	169,035	322,484,743
Հաշվեկշռային բաց դիրք	30,601,091	(6,081,547)	5,285,297	(65,037)	47,073	29,786,877
Ծանույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային աճանցյալներ		5,308,713	(5,382,100)			(83,387)
Զուտ դիրք	30,601,091	(772,835)	(106,803)	(65,037)	47,073	29,703,490

31/12/2021						
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղումներ
Ակտիվներ						
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,416,457	23,814,104	5,035,413	825,273	171,580	63,262,827
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	3,099,565	1,432,051	4,790,258	189,615		9,511,490
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,562,014	264,737				7,826,751
Հաճախորդներին ստացված արժեքով հաշվառվող վարկեր	135,269,994	76,736,297	9,437,683	58,553		221,502,527
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմեղ ֆին. ակտիվներ	3,795,266	543,145				4,338,411
Հետգնման պայմանագրով զրամադրված արժեթղթեր	37,667,527					37,667,527
Անբարձրագույն արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	210,039	591,444				801,483
Այլ ակտիվներ	73,144	4,932	2,402	157	1	80,696
Այլ ակտիվներ	221,094,449	103,386,770	19,265,756	1,073,598	171,581	344,992,155
Պարտավորություններ						
Պատասխանություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	38,412,996	7,911,478	5,027,714	2,325,498	2	53,677,688
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	13,357,388	39,513,315	2,713,422			55,584,125
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	21,933,323					21,933,323
Հետգնման պայմանագրեր	34,576,952					34,576,952
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	75,951,766	50,656,541	7,135,822	2,074,951	129,779	135,948,859
Ստորադաս սեփականություն		3,605,469				3,605,469
Շեղումներ հարկի գծով պարտավորություն	429,349					429,349
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,564,398	3,543,499				6,107,897
Վճարմանից ռեզերվներ	532,196					532,196
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	239,839					239,839
Օպտացիոններ հիմնարկի ձևով ակտիվներ	1,572,752					1,572,752
Այլ պարտավորություններ	2,585,717	55,763	28,310	348	963	2,671,102
Շեղումներ պարտավորություններ	192,166,876	105,286,065	14,905,268	4,400,797	130,744	316,879,551
Հաշվեկշռային բաց դիրք	28,937,773	(1,899,295)	4,360,488	(3,327,199)	40,837	28,112,604
Ծանույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժույթային աճանցյալներ		1,352,286	(4,612,185)	3,243,137		(16,782)
Բաց դիրք	28,937,773	(547,009)	(251,697)	(84,062)	40,837	28,095,842

* Դ՝ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռուսկո ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ
 ** Մ՝ խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, KZT, Վրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Գիսբալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2022թ. I եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 15,372,116 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 11,876,635 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 3,495,481 հազ. դրամով կամ 29.4%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2022թ. I եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2022թ. I եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 183,667 հազ. դրամով կամ 1.2%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2022թ. I եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 0.8 տոկոսային կետով՝ կազմելով 105.7%՝ 2021թ. I եռամսյակի 104.9% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2022թ. I եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 105.7%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2022թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.853 տարի (2021թ. I եռամսյակի վերջի 1.769 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.084 տարով կամ 4.7%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.771 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.082 տարով կամ 4.6%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2022թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.124 տարի (2021թ. I եռամսյակի վերջի 1.05 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.074 տարով կամ 7%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.03) նշված ցուցանիշն աճել է 0.094 տարով կամ 9.1%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2022թ. I եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.847 (2021թ. I եռամսյակի վերջի 0.836-ի դիմաց)՝ աճելով 0.01-ով կամ 1.3%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.848) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.001-ով կամ 0.1%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.03.2022թ.

ձագ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր			614,756	2,782,965	488,070	1,295,760	2,608,073	1,429,907	9,280,434	6,739,148		
Ընդամենը	-	-	614,756	2,782,965	488,070	1,295,760	2,608,073	1,429,907	9,280,434	6,739,148	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(614,756)	(2,782,965)	(488,070)	(1,295,760)	(2,608,073)	(1,429,907)	(9,280,434)	(6,739,148)	-	-

31.12.2021թ.

ձագ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր			1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368						
Ընդամենը	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368					-	-
Զուտ դիրք	-	-	1,464,210	12,987,786	9,399,774	487,368					-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/03/2022թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/03/2021թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.39	1.23	9.35	1.23
- միջբանկային վարկեր		1.76	11.00	1.76
- միջբանկային ընդհ.	5.97		9.11	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.89	8.42	13.07	8.65
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8.06	6.29	8.02	6.29
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.06	4.34	8.14	3.90
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.56	3.56	4.75	3.52

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որն է բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորական կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) Իրացվողության ռիսկի քայլարկի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերաուսույն և ռիսկի քանակական գնահատական

Պատմության ռիսկի սեռանուն:

2022թ. 1 եռամսյակի ընթացքում ակցիայի 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվողության ցուցանիշները ճնշվել են համապատասխանաբար 11.6, 9.1 և 17.4 տոկոսային կետով:

		31/03/2022										Չուս. ցուցանիշ	
Նախորդ ժամկետային չափանիշներ		Չափազանց		Մասնակի միջուկ է						Սեփական		Չափանիշ	
		ժամկետային	ժամկետային	ճնշված	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի				
Օտարման մեծեղև և րոտե համաձեռնել		-	-	55,074,187	834	-	-	-	-	-	-	-	55,075,021
Փակալսման մեծեղևների բաժնետիր ստանալու համար հարմարեցված և կուտակված		-	-	443	-	-	-	-	-	-	-	-	443
Քանակներ քանակի է այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ		-	-	7,589,061	138,998	1,383,936	2,124,390	1,145	-	371,234	-	-	11,608,764
Հանդուրդ հետևանքի ստանալու		-	-	5,764,204	-	-	-	-	-	-	-	-	5,764,204
Հանդուրդ/նախաձեռնություն հետևանքի ստանալու հարմարեցված ֆինանսական տնտեսական		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ստանալու համար հարմարեցված և ֆինանսական տնտեսական		-	-	28,330	-	-	-	987,252	1,017,610	-	-	-	2,033,192
Հավանաբար տրված անորոշացված արժեքով հաշվարկվող վարկեր և նախադրյալներ		2,607,904	127,262	19,752,364	16,434,453	22,162,488	102,200,890	72,781,485	-	-	-	-	236,066,844
Քանակներ քանակի է այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ		-	-	1,771,970	485,729	-	4,835,733	7,771,086	-	112,896	-	-	14,977,414
Հանդուրդ հետևանքի ստանալու		0	0	26,654,670	0	0	0	0	0	0	0	0	26,654,670
Սկզբնական		1,304	-	83,176	715	5,843	29	-	-	-	-	-	91,987
Շեղումներ		2,608,208	127,262	66,074,690	61,844,609	17,069,895	23,662,268	110,148,294	81,671,328	484,130	-	-	382,271,619
I կիսի արտադրյալ		-	-	33,174,729	11,184,328	5,312,362	8,330,458	44,908,942	31,072,156	-	-	-	134,625,694
II կիսի արտադրյալ		547,537	14,588	2,357,386	20,191	2,792	5,699	39,043	-	-	-	-	2,425,111
Փոխադրված անորոշացված վարկեր և անորոշացված		2,460,403	108,662	1,083,656	32,805,936	16,719,262	22,858,572	108,088,661	81,565,565	-	-	-	265,690,357
Սկզբնական		149,165	18,600	53,990,974	28,838,673	340,633	693,693	2,059,636	5,761	484,130	-	-	86,681,265
Պարտավորումների մասին ժամկետային միջոցներ		-	-	6,588,128	5,996,315	5,804,318	5,216,134	19,591,041	9,777,740	-	-	-	52,973,676
Պարտավորումներ քանակի է այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ		-	-	4,440,938	2,559,140	10,202,382	49,968,893	1,699,497	-	-	-	-	68,870,850
ՀՀ Կենտրոնական Բանկի և ՀՀ կառավարությանը ստորակա մարկեր և ստանդարտ		-	-	68,900	893,216	1,448,864	1,930,530	17,557,257	2,911,248	-	-	-	24,810,015
Վերականգնողական		-	-	23,007,605	-	-	-	-	-	-	-	-	23,007,605
Պարտավորումներ և հավանաբարի նկատմամբ		-	-	57,219,394	14,103,815	17,289,577	30,828,350	19,580,843	723,285	-	-	-	139,745,265
Ստանալու նախադրյալ		-	-	-	-	-	-	-	3,620,690	-	-	-	3,697,010
Քանակի կտրված քանակներ արժեքներ		-	-	2,458,753	15,737	-	-	2,568,325	-	-	-	-	5,058,825
Վարձատրության գծով պարտավորումներ		-	-	1,428,109	-	-	-	-	-	-	-	-	1,428,109
Հանդուրդ/նախաձեռնություն հետևանքի ստանալու հարմարեցված ֆինանսական տնտեսական		-	-	-	83,387	-	-	-	-	-	-	-	83,387
Քանակներ քանակի է այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ		-	-	242,642	278,788	-	-	-	-	-	-	-	521,430
Սկզբնական		-	-	1,440,099	2,166,333	3,122	8,989	1,232	-	-	-	-	1,669,775
Սկզբնական		-	-	1,458,674	2,929,627	-	2,899,927	7,341,037	-	-	-	-	13,737,225
Շեղումներ		-	-	66,659,163	54,518,184	26,728,998	81,046,812	116,698,628	16,732,461	-	-	-	336,211,727
I կիսի արտադրյալ		-	-	19,399,758	19,966,322	11,010,296	24,609,539	55,399,847	5,930,005	-	-	-	135,315,767
II կիսի արտադրյալ		-	-	1,054,095	652,158	341,678	287,202	256,687	-	-	-	-	2,471,830
Պարտավորումներ		-	-	3,397,721	1,783,830	4,027,860	16,019,582	-	-	-	-	-	25,239,113
Փոխադրված անորոշացված վարկեր և անորոշացված		-	-	44,929,498	24,570,049	43,630,466	93,025,574	15,997,670	-	-	-	-	249,382,895
Սկզբնական		-	-	37,929,685	6,188,805	3,405,120	3,377,866	7,553,472	3,134,791	-	-	-	61,689,719
Ցուցանիշներ և չափանիշներ		2,608,208	127,262	(10,484,833)	7,128,445	(12,896,104)	(27,494,047)	(8,460,334)	62,838,065	484,130	-	-	16,069,892
I կիսի արտադրյալ		547,537	14,588	14,774,671	(6,781,894)	(6,697,894)	(16,279,081)	(10,480,805)	25,142,151	80,684	-	-	(680,073)
II կիսի արտադրյալ		1,303,291	-	(1,303,291)	(931,899)	(936,999)	(281,969)	(217,844)	-	-	-	-	(46,709)
Փոխադրված անորոշացված վարկեր և անորոշացված		2,460,403	108,662	(26,545,842)	(16,387,721)	(11,785,990)	(4,977,860)	(16,619,690)	15,083,087	65,967,895	-	-	(65,239,113)
Վերականգնողական		-	-	-	(16,153,702)	(7,650,170)	(20,771,894)	-	-	-	-	-	16,307,466
Նախադրյալ կտրված քանակներ		2,608,208	2,796,470	(7,748,083)	(619,616)	(19,316,722)	(40,812,769)	(47,285,103)	15,675,782	16,059,892	-	-	-

		31/12/2021										Չուս. ցուցանիշ	
Նախորդ ժամկետային չափանիշներ		Չափազանց		Մասնակի միջուկ է						Սեփական		Չափանիշ	
		ժամկետային	ժամկետային	ճնշված	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի				
Օտարման մեծեղև և րոտե համաձեռնել		-	-	63,262,827	-	-	-	-	-	-	-	-	63,262,827
Փակալսման մեծեղևների բաժնետիր ստանալու համար հարմարեցված և կուտակված		-	-	443	-	-	-	-	-	-	-	-	443
Քանակներ քանակի է այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ		-	-	5,789,037	439,540	1,382,653	776,168	1,955	-	1,122,137	-	-	9,511,490
Հանդուրդ հետևանքի ստանալու		-	-	7,826,751	-	-	-	-	-	-	-	-	7,826,751
Հանդուրդ/նախաձեռնություն հետևանքի ստանալու հարմարեցված ֆինանսական տնտեսական		-	-	5,053	-	-	-	-	-	-	-	-	5,053
Ստանալու համար հարմարեցված և ֆինանսական տնտեսական		-	-	-	23,398	-	-	654,699	123,386	-	-	-	801,483
Հավանաբար տրված անորոշացված արժեքով հաշվարկվող վարկեր և նախադրյալներ		1,116,404	140,634	20,103,085	15,412,064	21,795,781	93,996,516	68,938,043	-	-	-	-	221,502,527
Քանակներ քանակի է այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ		-	-	543,145	-	-	-	1,778,257	1,904,113	112,896	-	-	4,339,411
Հանդուրդ հետևանքի ստանալու		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37,967,527
Սկզբնական		59	-	72,840	694	1,803	32	5,269	-	-	-	-	80,697
Շեղումներ		1,116,463	140,634	63,263,470	34,339,811	63,543,223	23,180,237	97,205,872	70,872,766	1,235,033	-	-	344,997,208
I կիսի արտադրյալ		399,813	11,451	26,804,203	10,336,597	4,194,970	8,839,240	38,422,870	32,044,274	79,637	-	-	123,133,055
II կիսի արտադրյալ		5,672	-	851,949	192,125	2,024	4,048	44,454	-	-	-	-	1,100,272
Փոխադրված անորոշացված վարկեր և անորոշացված		1,024,815	122,372	38,445	31,284,457	53,102,989	22,465,366	96,465,257	70,967,497	-	-	-	275,471,198
Սկզբնական		91,648	18,262	63,224,825	3,055,454	440,234	714,871	740,415	5,269	1,235,033	-	-	69,626,011
Պարտավորումների մասին ժամկետային միջոցներ		-	-	4,622,498	7,195,381	5,579,015	4,768,153	22,424,646	9,087,994	-	-	-	53,677,687
Պարտավորումներ քանակի է այլ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ		-	-	2,746,547	3,936,101	9,142,513	39,858,963	-	-	-	-	-	55,584,124
ՀՀ Կենտրոնական Բանկի և ՀՀ կառավարությանը ստորակա մարկեր և ստանդարտ		-	-	77,022	543,391	593,357	2,367,808	15,795,352	2,596,395	-	-	-	21,933,923
Վերականգնողական		-	-	34,576,932	-	-	-	-	-	-	-	-	34,576,932
Պարտավորումներ և հավանաբարի նկատմամբ		-	-	57,798,577	15,242,575	11,216,419	31,726,010	19,238,301	726,977	-	-	-	135,048,850
Ստանալու նախադրյալ		-	-	-	28,358	-	-	-	3,677,111	-	-	-	3,695,469
Քանակի կտրված քանակներ արժեքներ		-	-	1,112,638	2,439,046	-	-	2,556,213	-	-	-	-	6,107,897
Վարձատրության գծով պարտավորումներ		-	-	21,815	-	-	-	-	-	-	-	-	21,815
Հանդուրդ/նախաձեռնություն հետևանքի ստանալու հարմարեցված ֆինանսական տնտեսական		-	-	245,379	286,817	-	-	-	-	-	-	-	532,196
Սկզբնական		-	-	2,366,422	294,750	331	9,599	-	-	-	-	-	2,671,102
Սկզբնական		-	-	2,388,418	3,094,794	311	9,599	-	-	-	-	-	2,671,098
Շեղումներ		-	-	746,121	6,613,211	2,719,473	1,688,241	3,229,859	317,781,987	-	-	-	317,781,987
I կիսի արտադրյալ		-	-	16,165,525	15,861,997	12,616,373	24,658,670	46,632,863	4,185,638	-	-	-	120,321,056
II կիսի արտադրյալ		-	-	2,868,247	613,849	403,040	288,168	228,509	-	-	-	-	4,401,813
Պարտավորումներ		-	-	35,020,400	292,346	2,546,156	12,042,279	6,188,841	-	-	-	-	56,090,022
Փոխադրված անորոշացված վարկեր և անորոշացված													

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	31.03.2022	31.12.2021
Կանոնադրական կապիտալ	26,652,068	26,107,555
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	745,223	289,718
Պահուստներ	5,614,316	6,139,145
Գլխավոր պահուստ	3,481,000	3,481,000
Վերագնահատման պահուստներ	2,133,316	2,658,145
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	12,363,174	11,461,042
Ընդամենը կապիտալ	45,374,781	43,997,460

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2022թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	39,343,710	5,873,439	45,217,149	290,430,483	3,000,157	14.34	12
Փետրվար	39,913,007	5,995,756	45,908,763	297,406,598	3,078,409	14.21	12
Մարտ	41,176,642	5,969,852	47,146,494	307,160,711	3,072,625	14.17	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2021թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	36,109,324	4,936,045	41,045,369	246,908,521	3,682,709	14.79	12
Փետրվար	36,862,957	5,186,411	42,049,368	248,218,015	3,055,501	15.36	12
Մարտ	37,144,772	5,112,177	42,256,949	250,436,469	2,874,602	15.40	12
Ապրիլ	37,557,475	4,797,173	42,354,648	258,860,190	3,066,859	14.89	12
Մայիս	37,753,167	4,626,423	42,379,590	256,315,833	2,782,039	15.16	12
Հունիս	37,875,979	4,576,151	42,452,130	258,397,890	2,798,182	15.07	12
Հուլիս	38,005,764	4,333,289	42,339,053	256,359,226	2,819,277	15.13	12
Օգոստոս	38,330,652	4,104,534	42,435,186	263,415,629	2,811,731	14.79	12
Սեպտեմբեր	38,587,603	3,840,838	42,428,441	271,473,243	2,859,987	14.37	12
Հոկտեմբեր	38,917,483	3,908,891	42,826,374	267,966,865	2,768,737	14.71	12
Նոյեմբեր	39,166,288	4,903,026	44,069,314	277,100,612	2,684,953	14.72	12
Դեկտեմբեր	39,309,165	6,316,046	45,625,211	288,146,861	2,593,328	14.73	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խրհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

31.03.2022թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	98,238,417	577,796		-
10%	5,830,820			583,082
20%	1,465,720			293,144
30%	16,687		79,631	28,895
35%	5,664,914			1,982,720
50%	1,369,333			684,667
75%	37,087,222	266,065		28,014,965
100%	121,421,666	5,318,610		126,740,276
110%	375,770	59,977		479,322
150%	93,064,315	5,030,176		147,141,737
200%	2,135,925			4,271,850
Ընդամենը	366,670,789	11,252,624	79,631	310,220,657

31.12.2021թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	109,979,516			-
10%	8,255,327			825,533
20%	1,157,178			231,436
30%	93,229			27,969
35%	5,342,724			1,869,953
50%	649,908			324,954
75%	35,171,574	349,023		26,640,448
100%	113,944,111	5,164,604	117,906	119,226,621
110%	384,818	68,376		498,513
150%	83,565,779	5,846,703		134,118,723
200%	2,198,974			4,397,948
Ընդամենը	360,743,138	11,428,706	117,906	288,162,098

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրագել և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

31.03.2022թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Գանձիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղջի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.03.2022թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

31.03.2022թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված ակտիվներ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

31.03.2022թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	31/03/2022		31/12/2021	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	94,472,625	384,456,055	88,771,430	365,955,585
Ավտոմեքենա	2,666,501	8,952,080	2,272,367	8,288,780
Սարքավորում	2,161,689	12,748,807	2,038,432	12,412,588
Պատրաստի արտադրանք	8,263,775	14,742,000	7,465,058	11,598,000
Երաշխավորություն	78,150,592	405,999,644	74,832,269	393,338,707
Դրամական միջոցներ	1,782,198	9,405,867	1,833,461	9,471,599
Ոսկյա իրեր	18,101,659	21,201,042	16,825,161	19,917,771
Պետ. արժեթղթեր	9,350	23,000	9,520	23,000
Այլ արժեթղթեր	10,101	38,611	10,310	38,553
Այլ գրավ	19,419,674	34,525,004	17,590,714	32,784,598
Գրավ առկա չէ	14,789,324		13,063,905	
Ընդամենը	239,827,488	892,092,110	224,712,627	853,829,181

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան